

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.10.25.
COM(2011) 681 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, A GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK**

**A vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó megújult uniós stratégia (2011–
2014)**

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés.....	4
1.1.	A vállalati társadalmi felelősségvállalás a vállalatok érdeke.....	4
1.2.	... és az egész társadalom érdeke is	4
1.3.	Miért most jelentkezik a Bizottság ezzel az új stratégiával?.....	5
2.	A vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó uniós szakpolitika hatásának értékelése.....	5
3.	A vállalati társadalmi felelősségvállalás modern értelmezése.....	7
3.1.	Új meghatározás.....	7
3.2.	Nemzetközileg elismert elvek és iránymutatások.....	8
3.3.	A többdimenziós jellegű vállalati társadalmi felelősségvállalás.....	8
3.4.	A hatóságok és egyéb érdekelt felek szerepe.....	9
3.5.	A vállalati társadalmi felelősségvállalás és a „társadalomtudatos vállalkozás” kezdeményezés.....	9
3.6.	A vállalati társadalmi felelősségvállalás és a társadalmi párbeszéd	9
4.	A 2011 és 2014 közötti időszakra vonatkozó cselekvési program	10
4.1.	A vállalati társadalmi felelősségvállalás ismertségének növelése és a bevált módszerek terjesztése.....	10
4.2.	A vállalkozások iránti bizalom szintjének fejlesztése és nyomon követése	11
4.3.	Az önszabályozási és együttszabályozási folyamatok javítása.....	11
4.4.	A vállalati társadalmi felelősségvállalás piaci jutalmazásának javítása	12
4.4.1.	Fogyasztás.....	12
4.4.2.	Közbeszerzés.....	12
4.4.3.	Befektetés.....	13
4.5.	A társadalmi és környezetvédelmi információ vállalati közzétételének javítása.....	13
4.6.	A vállalati társadalmi felelősségvállalás további integrálása az oktatásba, a képzésbe és a kutatásba.....	14
4.7.	A nemzeti és az az alatti szintű vállalati társadalmi felelősségvállalási politikák fontosságának hangsúlyozása.....	15
4.8.	A vállalati társadalmi felelősségvállalás európai és globális megközelítésének jobb összehangolása	15

4.8.1.	Összpontosítás a vállalati társadalmi felelősségvállalás nemzetközileg elismert elveire és iránymutatásaira	15
4.8.2.	Az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvek végrehajtása	16
4.8.3.	A vállalati társadalmi felelősségvállalás hangsúlyozása a világ más országaival és régióival való kapcsolatokban.....	17
5.	Következtetés	18

1. BEVEZETÉS

Az Európai Bizottság által korábban adott meghatározás alapján a vállalati társadalmi felelősségvállalás alatt azt az üzleti koncepciót értjük, melynek értelmében a vállalatok – önkéntes alapon – társadalmi és környezetvédelmi szempontokat érvényesítenek üzleti tevékenységük során és partnereikkel fenntartott kapcsolataikban¹.

A vállalati társadalmi felelősségvállalás a vállalkozásoknak a társadalommal és a környezettel szembeni, a rájuk háruló törvényi kötelezettségeken túlmenő felelősségére vonatkozik. Bizonyos szabályozási intézkedések kedvezőbb környezetet teremtenek az önkéntes társadalmi felelősséget vállaló vállalkozások számára.

1.1. A vállalati társadalmi felelősségvállalás a vállalatok érdeke...

A vállalkozások versenyképességének szempontjából egyre nagyobb jelentőséggel bír a vállalati társadalmi felelősségvállalás stratégiai szempontú megközelítése. Egy ilyen megközelítés a kockázatkezelésre, a költségmegtakarításra, a tőkéhez való hozzáférésre, az ügyfélkapcsolatokra, az emberierőforrás-menedzsmentre és az innovációs kapacitásra nézve egyaránt előnyös lehet².

Miután a vállalati társadalmi felelősségvállalás megkívánja mind a belső, mind a külső érdekelt felekkel szembeni felelősségvállalást, a vállalatok jobban tudnak számolni a társadalmon belül gyorsan változó elvárásokkal és működési renddel, és ezekből előnyt is tudnak kovácsolni. Következésképpen a vállalati társadalmi felelősségvállalás az új piacok fejlődésének mozgatórugójaként szolgálhat és lehetőségeket teremthet a növekedésre.

A vállalati társadalmi felelősségvállalás révén a vállalkozások a fenntartható üzleti modellek alapjául szolgáló hosszú távú bizalmi viszonyt alakíthatnak ki a munkavállalókkal, a polgárokkal és fogyasztókkal. A nagyobb fokú bizalom viszont hozzájárul a vállalkozások innovációját és növekedését segítő környezet kialakításához.

1.2. ... és az egész társadalom érdeke is

A vállalkozások a társadalmi felelősségvállalás révén jelentősen hozzájárulhatnak az Európai Unió a fenntartható fejlődésre és a kiemelkedően versenyképes szociális piacgazdaságra vonatkozó szerződésbeli célkitűzéseinek megvalósításához. A vállalati társadalmi felelősségvállalás az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó Európa 2020 stratégia célkitűzéseit – többek között a 75%-os foglalkoztatási célt – is támogatja³.

¹ COM(2001)366

² 2008. évi európai versenyképességi jelentés (COM(2008)774) és a jelentést kísérő szolgálati munkadokumentum SEC(2008) 2853.

³ Az Európa 2020 stratégia keretébe illeszkedő számos kiemelt kezdeményezés hivatkozik a vállalati társadalmi felelősségvállalásra, például: Integrált iparpolitika a globalizáció korában COM(2010)614, A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja COM(2010)758, Új készségek és munkahelyek menetrendje COM(2010)682, Mozgásban az ifjúság COM(2010)477, Egységes piaci intézkedéscsomag COM(2011)206. Továbbá az Innovatív Unió COM(2010)546 az innováción keresztül kívánja a vállalkozások társadalmi kihívások kezelésére fordított kapacitásait növelni, az „Erőforrás-hatékony Európa” kiemelt kezdeményezés COM(2011)21 és COM(2011)571 célkitűzéseinek megvalósításához pedig elengedhetetlenek a vállalkozások.

Különösen fontos a felelős üzletvitel abban az esetben, ha a magánszektor szereplői nyújtanak közszolgáltatást. A vállalkozások társadalmi felelősségi körébe tartozik a jelenlegi gazdasági válság társadalmi hatásainak – mint a munkahelyek megszűnéséből adódó hatások – enyhítéséhez nyújtott segítség. A vállalati társadalmi felelősségvállalás olyan értékrendszert képvisel, amelyre egy összetartóbb társadalmat lehet építeni, illetve a fenntartható gazdasági rendszer felé mutató átmenetet alapozni.

1.3. Miért most jelentkezik a Bizottság ezzel az új stratégiával?

A Tanács és az Európai Parlament is a vállalati szociális felelősségvállalással kapcsolatos politikájának továbbfejlesztésére szólította fel a Bizottságot⁴. Az Európa 2020 stratégia keretében a Bizottság elkötelezte magát a vállalati társadalmi felelősségvállalás elősegítését szolgáló uniós stratégia megújítása mellett. A Bizottság iparpolitikáról szóló 2010-es közleményében előrebocsátotta a vállalati szociális felelősségvállalással foglalkozó politikára vonatkozó új javaslat kidolgozását⁵. Az egységes piaci intézkedéscsomagban jelezte, hogy 2011 végéig új közleményt fogad el a vállalati szociális felelősségvállalásról⁶.

A gazdasági válság és annak következményei a társadalomra bizonyos mértékben aláásták a vállalkozásokba vetett bizalmat. A közvélemény figyelmét a vállalkozások szociális és etikai kérdésekben alkalmazott gyakorlatára irányították. A fenntartható növekedéshez, a felelős üzleti magatartáshoz, illetve közép-, és hosszú távon a tartós foglalkoztatás kialakításához kedvező feltételek megteremtése érdekében a Bizottság újult erővel kívánja a vállalati szociális felelősségvállalást ösztönözni.

2. A VÁLLALATI TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁSRA VONATKOZÓ UNIÓS SZAKPOLITIKA HATÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE

2001-es zöld könyve⁷ óta és a vállalati társadalmi felelősséggel foglalkozó európai egyeztető fórum létrehozása révén a Bizottság úttörő szerepet játszott a vállalati társadalmi felelősségvállalás elősegítésének szolgálatába állított közpolitika kialakításában. A Bizottság 2006-ban meghirdetett egy új szakpolitikát, amelynek központi elemét az „Európai szövetség a vállalkozások társadalmi felelősségének ügyében” elnevezésű vállalkozásorientált kezdeményezéshez nyújtott jelentős támogatás képezte⁸. A szakpolitika az uniós fellépések terén 8 elsőbbséget élvező területet is kijelölt: ismeretterjesztés és a bevált módszerek cseréje, a több érdekelt fél részéről érkező kezdeményezések támogatása, együttműködés a tagállamokkal, fogyasztói tájékoztatás és átláthatóság, kutatás, oktatás, kis- és közép-vállalkozások, a vállalati társadalmi felelősségvállalás nemzetközi vetülete.

Az említett politika jóvoltából előrelépések mutatkoztak a vállalatok társadalmi felelősségvállalása terén. Ezt az alábbi mutatók tanúsítják:

⁴ A Környezetvédelmi Tanács 2008. december 5-i ülése, a Környezetvédelmi Tanács 2010. December 20-i ülése, a Külügyek Tanácsának 2010. június 14-i ülése, az Európai Parlament 2007. március 13-i állásfoglalása (P6_TA(2007)0062), az Európai Parlament 2011. június 8-i állásfoglalása (P7_TA(2011)0260).

⁵ Integrált iparpolitika a globalizáció korában COM(2010)614

⁶ COM(2011)206

⁷ COM(2001)366

⁸ COM(2006)136

- 1990 és 2011 között 600-zal bővült az ENSZ Globális Megállapodásában foglalt tíz vállalati felelősségvállalási elvhez csatlakozó vállalatok száma,
- a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) bejegyzett szervezetek száma 2006 és 2011 között 3300-ról 4600 fölé emelkedett⁹,
- 2006 és 2011 között 79-ről 140-re emelkedett a világméretű vagy európai munkavállalói szervezetekkel – többek között a munkaügyi előírásokról szóló – transznacionális vállalati megállapodást kötő uniós vállalkozások száma,
- a vállalkozások számára kialakított, a szállítói láncukon belüli munkakörülmények javítását célzó vállalkozásorientált európai kezdeményezés, a Business Social Compliance Initiative tagjainak száma 2007 és 2011 között 69-ről 700-ra duzzadt,
- 2006 és 2011 között 270-ről 850-re nőtt a globális jelentési kezdeményezés iránymutatásainak megfelelően fenntarthatósági jelentéseket közlő európai vállalkozások száma.

A vezető vállalatok számos kulcsfontosságú kérdést kezelő gyakorlati eszközt alakítottak ki a vállalati szociális felelősséggel foglalkozó európai szövetségen keresztül¹⁰. Mintegy 180 vállalat nyilvánította ki a szövetség iránti támogatását. A szövetséget a nemzeti munkaadói szövetségek is támogatták és számos kezdeményezést indítottak a vállalkozások társadalmi felelősségvállalásának elősegítése érdekében.

Az előrelépés ellenére még maradtak jelentős kihívások. Számos uniós társaság még nem teljes egészében integrálta működési folyamataiba és alapstratégiájába a társadalmi és környezeti szempontot. Az európai vállalkozások egy kis csoportját továbbra is az emberi jogok megsértésével és alapvető munkaügyi normák figyelmen kívül hagyásával vádolják. Az Európai Unió 27 tagállamából csak 15 rendelkezik a vállalati társadalmi felelősségvállalás elősegítésére szolgáló nemzeti politikai kerettel¹¹.

A Bizottság a vállalati szociális felelősségvállalásra vonatkozó politikája által gyakorolt hatás fokozása érdekében meghatározott néhány, az alábbiakban felsorolt tényezőt:

- a vállalkozások, a nem a vállalkozói szférához tartozó érdekelt felek és a tagállamok szempontjaira is figyelemmel lévő kiegyensúlyozott többoldalú megközelítés alkalmazása,
- világosabb elvárások a vállalkozásokkal szemben, valamint a vállalkozások társadalmi felelősségvállalására adott meghatározás összehangolása az új és naprakész nemzetközi elvekkel és irányvonalakkal,
- a felelős üzletvitel piaci ellentételezése, többek között a befektetési politikán vagy a közbeszerzéseken keresztül,

⁹ A becslések szerint e szervezetek 80%-a vállalkozás.

¹⁰ Ilyen kulcsfontosságú kérdés például: a nemek közötti egyenlőség, a szállítói lánc felelős irányítása, a társaságok nem pénzügyi teljesítményével kapcsolatos párbeszéd fejlesztése a befektetőkkel. Lásd: www.csreurope.org/pages/en/toolbox.html

¹¹ "Corporate Social Responsibility: National Public Policies in the EU" („Vállalati társadalmi felelősségvállalás: Nemzeti politikák az EU-ban”), Európai Bizottság, 2011.

- az ön- és társszabályozási rendszerek figyelembe vétele, mivel fontos eszközét képzik a vállalkozások azon törekvésének, hogy teljesítsék társadalmi felelősségüket,
- a társaságokon belül a társadalmi és környezeti kérdésekkel kapcsolatos átláthatóság kezelése, figyelembe véve valamennyi érdekelt fél – beleértve magukat a vállalkozásokat is – szempontjait,
- fokozott hangsúly fordítása a vállalati felelősségvállalás egyre jelentősebb tényezőjét képező emberi jogokra,
- a kiegészítő szabályozás szerepének elismerése az önkéntes társadalmi felelősséget vállaló vállalkozások számára kedvező környezet kialakításában.

A közlemény a továbbiakban a vállalati felelősségvállalás modern értelmezését mutatja be, ezen belül is egy aktualizált meghatározást és egy új cselekvési programot ismertet. Ehhez a 2006-os politikára épít a dokumentum, de emellett olyan fontos új elemeket is bevezet, amelyek hozzájárulhatnak a politika hatásának kiterjesztéséhez. Igyekszik újfent megszilárdítani az EU globális befolyását e területen, lehetővé téve ezzel érdekeinek és értékeinek megfelelőbb érvényesítését a többi régióval és országgal fenntartott kapcsolatában. Ez az uniós tagállamok szakpolitikáinak irányításában és összehangolásában is segítségül fog szolgálni, és ezáltal csökken az eltérő megközelítések alkalmazásának veszélye is, amely külön költségterheket róhat az egyszerre több tagállamban működő vállalkozásokra.

3. A VÁLLALATI TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS MODERN ÉRTELMEZÉSE

3.1. Új meghatározás

A Bizottság az alábbi új meghatározást javasolja a vállalati társadalmi felelősségvállalásra: „a vállalkozásoknak a társadalomra gyakorolt hatásuk iránti felelőssége”. E kötelezettségvállalás teljesítésének előfeltétele az alkalmazandó jogszabályok betartása, illetve a szociális partnerek között létrejött kollektív megállapodások tiszteletben tartása. Ahhoz, hogy a vállalkozások teljes mértékben eleget tudjanak tenni társadalmi felelősségvállalásuknak, az érintett területeket képviselő érdekelt felek szoros bevonása mellett ki kell alakítaniuk a társadalmi, környezeti, etikai, emberi jogi és fogyasztói kérdések üzleti tevékenységükbe és alapstratégiájukba való beépítését szolgáló folyamatot a következő céllal:

- a tulajdonosaik/résztvényeseik és a többi érdekelt fél, valamint tágabb értelemben véve a társadalom számára a lehető legtöbb közös érték előállítása,
- a tevékenységük révén felmerülő lehetséges negatív hatások felismerése, megelőzése és enyhítése.

A folyamat összetettsége az olyan tényezőktől függ majd, mint a vállalkozás mérete és tevékenységének természete. A legtöbb kis- és középvállalkozás, köztük is főként a mikrovállalkozások számára a vállalati társadalmi felelősségvállalás valószínűleg informális és ösztönös marad.

A lehető legtöbb közös érték létrehozása érdekében a vállalkozásokat arra ösztönzik, hogy a vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatban hosszú távú stratégiai megközelítést alkalmazzanak és tárják fel a társadalmi jóléthez, a jobb minőségű és termelékenyebb

munkahelyek létrehozásához vezető innovatív termékek, szolgáltatások és üzleti modellek kialakításának lehetőségeit.

Az általuk esetlegesen gyakorolt negatív hatások beazonosítása, megelőzése és enyhítése érdekében arra ösztönzik a nagyvállalkozásokat, illetve azokat a vállalkozásokat, amelyek tevékenysége ilyen kockázatokat rejt magában, hogy többek között szállítói láncukon keresztül végezzenek kockázatalapú átvilágítást.

Egyes vállalkozási formák, mint a szövetkezetek, kölcsönös önszegélyező társaságok, családi vállalkozások, a felelős üzletvitel kialakítására különösen alkalmas tulajdonviszonyokkal és irányítási struktúrákkal rendelkeznek.

3.2. Nemzetközileg elismert elvek és iránymutatások

A vállalati társadalmi felelősségvállalás hivatalos megközelítése iránt érdeklődő vállalatok, főként a nagyvállalatok számára mérvadó útmutatást adnak a nemzetközileg elismert elvek és iránymutatások, ilyenek például a multinacionális vállalatokra vonatkozó nemrégiben aktualizált OECD-iránymutatások, a ENSZ „Globális Megállapodásában” szereplő tíz elv, a vállalatok társadalmi felelősségvállalásával kapcsolatos iránymutatásokat tartalmazó ISO 26000 szabvány, a multinacionális vállalatokról és a szociális politikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú ILO-nyilatkozat, valamint az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvek. Ezek a legfontosabb nemzetközileg elismert elvek és iránymutatások folyamatosan fejlődő és nemrégiben megerősített globális keretet biztosítanak a vállalati társadalmi felelősségvállaláshoz. A vállalati társadalmi felelősségvállalás elősegítését célzó európai politikát teljesen össze kell hangolni ezzel a kerettel.

3.3. A többdimenziós jellegű vállalati társadalmi felelősségvállalás

A fenti elvek és iránymutatások értelmében a vállalati társadalmi felelősségvállalás az alábbi területekre mindenképpen vonatkozik: emberi jogok, munkaügyi és foglalkoztatási kérdések (például képzés, sokszínűség, nemek közötti egyenlőség, a munkavállalók egészsége és jóléte), környezetvédelmi kérdések (például biológiai sokféleség, éghajlatváltozás, erőforrás-hatékonyság, életciklus-értékelés és szennyezés-megelőzés), valamint a vesztegetés és a korrupció elleni küzdelem. A közösség bevonása és fejlesztése, a fogyatékos személyek beilleszkedése a társadalomba, a fogyasztók érdekei és ezen belül is a magánélethez való joguk is a vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tematika részét képezi. Az szállítói láncban keresztül történő társadalmi és környezeti felelősségvállalás támogatása, valamint a nem pénzügyi információk közzététele elismerten fontos, több területet érintő kérdéskörnek számít. A Bizottság közleményt fogadott el az önkéntesség szerepéről az EU szakpolitikáiban, amelyben a munkavállalói önkéntességet a vállalati társadalmi felelősségvállalás megnyilvánulásának tekinti¹².

Továbbá a Bizottság az államközi kapcsolatokban a jó adóügyi kormányzás három elvének, az átláthatóságnak, az információcserének és a tisztességes adóversenynek az alkalmazását ösztönzi. A vállalkozásokat is arra bátorítja, hogy lehetőség szerint törekedjenek e három elv megvalósítására.

¹² „Közlemény az önkéntesség szerepéről az EU szakpolitikáiban: határokon átnyúló tevékenységek elismerése és ösztönzése az EU-ban” COM(2011)568.

3.4. A hatóságok és egyéb érdekelt felek szerepe

A vállalati társadalmi felelősségvállalás kialakítását a vállalkozásoknak kell irányítaniuk. A hatóságoknak támogatást kell biztosítaniuk a gondosan összeválogatott önkéntes szakpolitikai intézkedéseken, szükség esetén pedig például az átláthatóságot elősegítő, a felelős üzletvitel érdekében kialakított piaci ösztönzők felállítását és a vállalati elszámoltathatóságot szolgáló kiegészítő szabályozásokon keresztül.

A vállalkozásoknak rugalmasságot kell biztosítani ahhoz, hogy a saját viszonyaiknak megfelelő innovációkat végezhesenek, illetve ezekhez alkalmazkodó megközelítést alakíthassanak ki a vállalati társadalmi felelősségvállalás terén. Ugyanakkor számos vállalkozás a hatóságok által támogatott elveket és iránymutatásokat vállalati politikájuk és teljesítményük vonatkozásában összehasonlító alapként, illetve az egyenlő feltételeket elősegítő tényezőként tekinti.

A szakszervezetek és a civil szervezetek számba veszik a problémákat, a helyzet javítása érdekében nyomást gyakorolnak és a problémákra közösen megoldást keresve konstruktív együttműködést folytathatnak a vállalatokkal. A fogyasztóknak és befektetőknek az általuk hozott fogyasztói és befektetői döntések révén megvannak az eszközei arra, hogy a piacot a társadalmi felelősséget vállaló vállalkozások megjutalmazására ösztönözzék. A média a vállalkozások által gyakorolt pozitív és negatív hatásokra is felhívhatja a figyelmet. A hatóságoknak és az említett többi érdekelt félnek is felelősséget kell viselniük a társadalommal szemben, többek között a vállalkozásokkal fenntartott kapcsolataikban.

3.5. A vállalati társadalmi felelősségvállalás és a „társadalomtudatos vállalkozás” kezdeményezés

A vállalati társadalmi felelősségvállalás minden vállalkozásra alkalmazható. E közlemény mellett elfogadtak egy kiegészítő, ugyanakkor önálló kezdeményezést a „társadalomtudatos vállalkozásról”, amely kifejezetten azokra a vállalkozásokra vonatkozik, amelyek elsődlegesen egyértelmű társadalmi és/vagy környezetvédelmi céllal jöttek létre, a profitot ezeken a területeken forgatják vissza, és amelyek belső szervezeti felépítésében is a társadalmi célkitűzések tükröződnek¹³. Ez a kezdeményezés a társadalomtudatos vállalkozások és a társadalomtudatos innováció virágzásához szükséges ökoszisztémával foglalkozik és hozzájárul az európai szociális piacgazdasághoz.

3.6. A vállalati társadalmi felelősségvállalás és a társadalmi párbeszéd

Az elmúlt években az ágazati szociális párbeszédért felelős európai bizottságok népszerűsítették a helyes vállalati társadalmi felelősségvállalási gyakorlatokat és iránymutatásokat fektettek le¹⁴. A Bizottság felkarolja az ilyen kezdeményezéseket és elismeri, hogy a vállalati társadalmi felelősségvállalás hozzájárul a szociális párbeszédhez, illetve annak helyébe lép. A vállalatok és európai vagy világméretű munkavállalói szervezetek között kötött transznacionális vállalati megállapodásokon keresztül is létrejöttek innovatív és

¹³ COM(2011)682

¹⁴ „Munkaügyi kapcsolatok Európában 2010”, 6.3.4. fejezet, Európai Bizottság, a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Összetartozás Főigazgatósága, 2011.

hatékony politikák a vállalati társadalmi felelősségvállalás terén¹⁵. Az EU aktívan támogatja a transznacionális vállalati megállapodásokat és kialakít egy olyan adatbázist, amelyben ezek a megállapodások megtalálhatók.

4. A 2011 ÉS 2014 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA VONATKOZÓ CSELEKVÉSI PROGRAM

A cselekvési program a Bizottság kötelezettségvállalását tartalmazza, illetve javaslatokat fogalmaz meg a vállalkozások, a tagállamok és a többi érdekelt csoport számára. A program végrehajtásakor a Bizottság végig figyelembe veszi a kkv-k jellegzetességeit, a rendelkezésükre álló korlátozott forrásokat és kerüli a felesleges adminisztratív terheket.

4.1. A vállalati társadalmi felelősségvállalás ismertségének növelése és a bevált módszerek terjesztése

Az EU segítheti a helyes gyakorlat elterjesztését, az egymástól való tanulást és ösztönözheti a vállalkozásokat a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó egyéni stratégiai megközelítés kidolgozására azáltal, hogy a vállalati társadalmi felelősségvállalás terén tett erőfeszítéseikért nyilvános elismerésben részesíti a vállalatokat. A tagállamokban indított kezdeményezésekből leszűrt tanulságokra építve, a kis- és középvállalkozások számára a vállalati társadalmi felelősségvállalás terén biztosított tanácsadás minőségének és igénybevehetőségének javítása érdekében a Bizottság támogatja a kkv-k közvetítő szervezeteinek kapacitásépítését.

A Bizottság a döntő fontosságú társadalmi és környezeti kérdésekre vonatkozóan sokféle programot indított útjára, amelyekben együttműködik vállalkozásokkal és más érdekelt felekkel¹⁶. Az Európa 2020 stratégia sikere szempontjából fontos a vállalkozásokkal való együttműködés kiépítése. A Bizottság ezért elősegíti a vállalkozásokkal és a többi érdekelt féllel a következő témákról folytatott párbeszédet: foglalkoztathatóság, demográfiai változás, aktív idősödés¹⁷ és munkahelyi kihívások (ide tartozik még a sokszínűség kezelése, a nemek közötti egyenlőség, az oktatás és képzés, valamint a munkavállalók egészsége és jóléte). A Bizottság főként az ágazati megközelítésre és az szállítói lánccon keresztül meghonosított felelős üzletvitelre összpontosít.

A CSR Europe „Vállalkozás 2020” címet viselő kezdeményezése kifejezetten az EU szakpolitikai célkitűzéseire illeszkedő vállalkozásvezetési kezdeményezés a vállalati társadalmi felelősségvállalás terén. A Bizottság segítséget fog nyújtani a kezdeményezés kezdeti eredményeinek 2012 végéig történő felülvizsgálatához és a további lépések meghatározásához.

¹⁵ “The role of transnational company agreements in the context of increasing international integration” COM(2008) 419 végleges (A transznacionális vállalati megállapodások szerepe a fokozott nemzetközi integráció keretében).

¹⁶ Ilyen program például: a Kiskereskedői fórum a fenntarthatóság szolgálatában; Táplálkozás, Testmozgás és Egészség Európai Unió Platform; A vállalkozások és a biológiai sokféleség kampány; a vállalati felelősségvállalás a gyógyszeriparban; Európai kerekasztal az élelmiszerek és a fenntartható termelés kérdéseiről; egyetemek és vállalkozások európai fóruma; Reklámozási kerekasztal; valamint az Európai egyezmény a mentális egészségért és jóllétért.

¹⁷ 2012 az aktív idősödés európai éve.

A Bizottság szándéka:

1. számos érintett ipari ágazatban a vállalkozások, munkavállalók és egyéb érdekelt felek számára a vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos, az érdekelt feleket egybegyűjtő platformok létrehozása 2013 folyamán, az egyes ágazatok szempontjából fontos, a vállalati társadalmi felelősségvállalást érintő kérdésekkel kapcsolatos nyilvános kötelezettségvállalás és a haladás közös nyomon követése érdekében;
2. a vállalkozások és a többi érdekelt fél közötti vállalati felelősségvállalási partnerséget honoráló európai díj bevezetése 2012-től.

4.2. A vállalkozások iránti bizalom szintjének fejlesztése és nyomon követése

Ahogy minden szervezet esetén, beleértve a kormányokat és magát az EU-t is, a vállalkozások számára is fontos a polgárok bizalma. Az európai üzleti közösségnek arra kell törekednie, hogy a társadalmon belül a legnagyobb bizalmat élvező szervezeti tömörülések közé kerüljön. A polgárok elvárásai és az általuk tapasztalt üzleti magatartás között gyakran tátong szakadék. Az eltérés részben néhány vállalkozás felelőtlen magatartásával, illetve azokkal az esetekkel magyarázható, amikor a vállalkozások felnagyítják környezetvédelmi vagy szociális tevékenységeiket. Néha ez a különbség abból is adódik, hogy egyes vállalkozások nem teljesen értik a gyorsan változó társadalmi elvárásokat, illetve a polgárok nem rendelkeznek elegendő ismerettel a vállalkozások eredményei és a velük szemben alkalmazott megkötések tekintetében.

A Bizottság szándéka:

3. a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv¹⁸ végrehajtásáról szóló 2012-re előírányzott jelentés keretében foglalkozni a termékek környezeti hatásaira vonatkozó megtévesztő marketinggel (green-washing – „zöldre festés”);
4. nyílt vita kezdeményezése a polgárokkal, a vállalkozásokkal és a többi érdekelt féllel a vállalkozások szerepéről és a bennük rejlő lehetőségekről a 21. században, a közös megértés és elvárások előmozdítása, valamint a polgárok vállalkozásokkal szembeni bizalmának és a vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos attitűdjének időszakos felmérése érdekében.

4.3. Az önszabályozási és együttsszabályozási folyamatok javítása

A vállalkozások gyakran vesznek részt önszabályozási és együttsszabályozási folyamatokban, például az ágazat egészére vonatkozó, a kérdéses ágazatot érintő társadalmi kérdésekről szóló magatartási kódexek kidolgozásában. Ha ezeket a folyamatokat megfelelően tervezik meg, számíthatnak az érdekelt felek támogatására, és a felelős üzletvitel biztosításának hatékony eszközeivé válhatnak. Az EU az önszabályozást és az együttsszabályozást a jobb szabályozásra vonatkozó ütemterv¹⁹ részeként ismeri el.

¹⁸ 2005/29/EK irányelv

¹⁹ Lásd a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodást (2003/C 321/01), és az Európai Bizottság "Jobb szabályozás a növekedés és a munkahelyteremtés területén az Európai Unióban" című közleményét (COM(2005) 97).

A tapasztalat azt mutatja, hogy az önszabályozási és az együttműködési folyamatok akkor a leghatékonyabbak, ha: a kérdések valamennyi érdekelt fél részvételével történő kezdeti nyílt elemzésen alapulnak, olyan hatóságok részvételével, mint az Európai Bizottság, és amennyiben szükséges, általuk összehívva; egy későbbi fázisban valamennyi érintett érdekelt fél egyértelmű kötelezettségvállalását eredményezi, eredményességi mutatókkal együtt; objektív ellenőrző mechanizmusokat és teljesítményértékelést biztosítanak, valamint annak lehetőségét, hogy a kötelezettségvállalásokat szükség szerint tökéletesíteni lehessen; és ha rendelkeznek egy olyan hatékony elszámoltathatósági mechanizmussal, amely a megfelelés hiányára vonatkozó panaszok kezelésére szolgál.

A Bizottság szándéka:

5. a vállalkozásokkal és más érdekelt felekkel együtt 2012-ben el kell indítani egy folyamatot az önszabályozási és együttműködési gyakorlatokra vonatkozó helyes módszerek kódexének kidolgozására, amely várhatóan javít majd a vállalati társadalmi felelősségvállalás folyamatának hatékonyságán.

4.4. A vállalati társadalmi felelősségvállalás piaci jutalmazásának javítása

Jóllehet egyre inkább elismerik a vállalati társadalmi felelősségvállalásnak a versenyképességre gyakorolt pozitív hatását, a vállalkozásoknak még mindig azzal kell szembesülniük, hogy a társadalmi szempontból legfelelősségteljesebb lépések nem feltétlenül egyeznek meg a pénzügyileg legkedvezőbbekkel, legalábbis rövid távon. A EU-nak maximálisan ki kellene használnia a fogyasztás, a közbeszerzés és a beruházások területére vonatkozó szakpolitikákat, hogy erősítse a vállalati társadalmi felelősségvállalás piaci ösztönzőit.

4.4.1. Fogyasztás

Az utóbbi években a fogyasztók egyre nagyobb figyelmet szentelnek a vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos kérdéseknek, de jelentős akadályok továbbra is vannak, például a nem kellő tájékozottság, esetenként felár fizetésének szükségessége, valamint a kellően megalapozott választáshoz szükséges információhoz való könnyű hozzáférés hiánya. Egyes vállalkozásoknak úttörő szerepük van abban, hogy a fogyasztók környezettudatos döntéseket tudjanak hozni. A fenntartható fogyasztásra és termelésre irányuló cselekvési terv felülvizsgálata lehetőséget kínál olyan új intézkedések meghatározására, amelyek megkönnyítik a felelősségteljes fogyasztást.

4.4.2. Közbeszerzés

A Bizottság indikatív célt tűzött ki, miszerint 2010-re az EU-ban a közbeszerzések 50%-ának meg kell felelnie az elfogadott környezetvédelmi kritériumoknak. 2011-ben a Bizottság útmutatást tett közzé a szociálisan felelős közbeszerzésről, kifejtve, hogyan lehet a szociális megfontolásokat a közbeszerzésekbe építeni, ugyanakkor tiszteletben tartani a már meglévő uniós jogi keretet²⁰. A társadalmilag felelős közbeszerzésbe a hatóságok olyan pozitív intézkedései is tartozhatnak, amelyekkel segítik az alulképviselet vállalkozásokat, például a kkv-kat, a közbeszerzési piachoz való hozzáféréshez.

²⁰ „Szociális vásárlás: Útmutató szociális szempontok figyelembevételéhez a közbeszerzésben”, Európai Bizottság, 2011.

Felkérlik a tagállamokat és a közigazgatás különböző szintjén működő hatóságokat, hogy teljes mértékben használják ki a közbeszerzés jelenlegi jogi keretei által nyújtott valamennyi lehetőséget. Különösen a környezetvédelmi és szociális kritériumokat kell olyan módon integrálni a közbeszerzésekbe, hogy azok ne érintsék hátrányosan a kkv-kat, és a Szerződésnek a megkülönböztetésmentességre, az egyenlő bánásmódra és az átláthatóságra vonatkozó rendelkezéseinek megfeleljenek.

A Bizottság szándéka:

6. a közbeszerzési irányelvek 2011-es felülvizsgálatának részeként meg kell könnyíteni a szociális és környezetvédelmi megfontolások közbeszerzésekbe való jobb integrálását anélkül, hogy az ajánlatkérőkre vagy vállalkozásokra további adminisztratív terheket rónának, ugyanakkor nem veszélyeztetve azt az elvet, hogy a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatoknak ítéljék oda a szerződéseket.

4.4.3. Befektetés

Válaszul a pénzügyi válságra, a Bizottság szabályozási javaslatokat tesz egy felelősségteljesebb és átláthatóbb pénzügyi rendszer biztosítása érdekében. Azáltal, hogy kellően figyelembe veszik a releváns, nem pénzügyi információkat, a befektetők a tőke hatékonyabb elosztásához járulhatnak hozzá, és könnyebben elérhetik hosszabb távú befektetési céljaikat. A Bizottság támogatja a befektetők kapacitásépítését arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet integrálni a nem pénzügyi információkat a befektetési döntésekbe. Ebben a vonatkozásban a Bizottság arra biztatja a vállalkozásokat, hogy a jó adóügyi kormányzás normáinak alkalmazásával kapcsolatos információkat tegyék közzé.

Felhívják az európai pénzügyi eszközközvetítőket és eszköztulajdonosokat, különösen a nyugdíjalapokat, hogy csatlakozzanak az ENSZ Felelős Befektetési Elvek kezdeményezéséhez. A hatságoknak különös felelősségük abban, hogy ösztönözzék a vállalati társadalmi felelősségvállalást azokban a vállalkozásokban, amelyeknek tulajdonosai, illetve amelyekbe befektetnek.

A Bizottság szándéka:

7. fontolóra kell venni valamennyi befektetési alapra és pénzügyi intézményre nézve egy olyan követelmény bevezetését, hogy ügyfeleiket (polgárok, vállalkozások, hatóságok, stb.) tájékoztatniuk kell bármilyen etikai vagy felelős befektetési kritériumról, amelyet alkalmaznak, illetve bármely szabványról vagy magatartási kódexről, amelyet elfogadnak.

4.5. A társadalmi és környezetvédelmi információ vállalati közzétételének javítása

A társadalmi és környezetvédelmi információ, többek között az éghajlattal kapcsolatos információ közzététele megkönnyítheti az érdekelt felekkel való kapcsolattartást és az anyagi fenntarthatóság kockázatainak felismerését. Az elszámoltathatóság fontos eleme, mely hozzájárulhat a vállalkozások iránti általános bizalom megeremtéséhez. A vállalkozások és más érdekelt felek igényeinek teljesítése érdekében az információgyűjtés legyen tárgyilagos és költséghatékony.

Egyes tagállamok nem pénzügyi információk nyilvánosságra hozatalára vonatkozó követelményeket vezettek be, amelyek túlmutatnak a jelenlegi uniós jogszabályokon²¹. Fennáll a lehetősége annak, hogy a különféle nemzeti követelmények újabb költségeket jelentenének a több mint egy tagállamban működő vállalkozások számára.

Egyre több vállalat tesz közzé társadalmi és környezetvédelmi információt. A kis- és középvállalkozások gyakran informálisan és önkéntes alapon adnak tájékoztatást. Az egyik forrás becslései szerint körülbelül 2500 európai vállalat tesz közzé jelentéseket a vállalati társadalmi felelősségről, illetve a fenntarthatóságról, és ezzel világszinten vezető szerepet²² biztosít az EU-nak. Ez a szám azonban csak töredéke az Unióban működő 42 000 nagyvállalatnak.

A társadalmi és környezetvédelmi információ közzétételére vonatkozóan több nemzetközi keret létezik, többek között a Globális Jelentéstételi Kezdeményezés. Az integrált pénzügyi és nem pénzügyi jelentés közép- és hosszú távon fontos célt képvisel, és a Bizottság érdeklődve figyeli a Nemzetközi Integrált Jelentéstételt Segítő Bizottság munkáját.

Az egységes piaci intézkedéscsomagban bejelentett egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a Bizottság jogalkotási javaslatot terjeszt elő a valamennyi ágazat vállalatai által nyújtott társadalmi és környezetvédelmi információk átláthatóságáról. Jelenleg folyamatban van e javaslat – melyben szerepel majd a versenyképességre gyakorolt hatás vizsgálata és egy kkv-vizsgálat – lehetséges változatainak hatásvizsgálata. A Bizottság jelenleg egy olyan szakpolitika kidolgozását végzi, amely arra ösztönözné a vállalatokat, hogy egy közös, az életcikluson alapuló módszerrel mérjék és értékeljék környezeti teljesítményüket, amelyet közzétételi célra is fel lehet használni.

Minden szervezetet, a civil társadalmi szervezeteket és a hatóságokat is beleértve, arra ösztönözzük, hogy javítsák a saját társadalmi és környezeti teljesítményükre vonatkozó adatok közzétételét.

4.6. A vállalati társadalmi felelősségvállalás további integrálása az oktatásba, a képzésbe és a kutatásba

A vállalati társadalmi felelősségvállalás továbbfejlesztéséhez új készségekre, valamint az értékek és a magatartás megváltoztatására van szükség. A tagállamoknak fontos szerepük lehet abban, hogy az oktatási létesítményeket – többek között középiskolai és egyetemi szinten is – arra ösztönözzék, hogy integrálják a vállalati társadalmi felelősségvállalást, a fenntartható fejlődést és a felelős polgárság értékeit az erre a területre vonatkozó tantervekbe. Az európai üzleti főiskolákat arra ösztönözzük, hogy csatlakozzanak a ENSZ Felelősségteljes Vezetői Oktatási Elvek kezdeményezéséhez.

A magas színvonalú tudományos kutatás támogatja az üzleti gyakorlat és a közpolitika fejlődését a vállalati társadalmi felelősségvállalás területén. A további kutatásnak a hatodik és a hetedik uniós keretprogramok alatt finanszírozott projektek eredményeire kell épülnie. A

²¹ A éves beszámolókról szóló 2003/51/EK negyedik irányelv előírja, hogy a vállalkozásoknak éves jelentéseikben a vállalat fejlődésének, teljesítményének és pozíciójának megértéséhez szükséges mértékben a környezetvédelemmel és az alkalmazottaikkal kapcsolatos információkat közzé kell tenniük. Valamennyi tagállam úgy határozott, hogy a kkv-kat felmentik e kötelezettség alól.

²² CorporateRegister.com

Bizottság megvizsgálja majd a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó további kutatás és innováció finanszírozásának, valamint a hetedik keretprogram és utódja, a Horizont 2020 keretében még finanszírozott kutatás vállalati társadalmi felelősségvállalás elveinek és iránymutatásainak támogatási, továbbá az Európai Kutatási Térség építésének lehetőségeit.

A Bizottság szándéka:

8. az EU egész életen át tartó tanulás és Fiatalok lendületben programja keretében történő, a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó oktatási és képzési projektekre további pénzügyi támogatást kell nyújtani, és 2012-ben kampányt kell indítani, amellyel felhívják az oktatási szakemberek és vállalkozások figyelmét a vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos együttműködés fontosságára.

4.7. A nemzeti és az az alatti szintű vállalati társadalmi felelősségvállalási politikák fontosságának hangsúlyozása

Számos, a vállalati társadalmi felelősségvállalás támogatását célzó közpolitikai intézkedést nemzeti, regionális és helyi szinten lehet legjobban végrehajtani. Ösztönözzük a helyi és regionális hatóságokat az uniós strukturális alapok ésszerű felhasználására, a vállalati társadalmi felelősségvállalás fejlesztésének támogatására, különösen a kkv-k között, valamint arra, hogy vállalatokkal alkossanak partnerséget a szegénységgel és a társadalmi befogadással kapcsolatos problémák jobb kezelése érdekében.

A Bizottság szándéka:

9. 2012-ben a tagállamokkal együttműködve a nemzeti vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos kölcsönös felülvizsgálati mechanizmus létrehozása.

A Bizottság felkéri

- A a tagállamokat, hogy az Európa 2020 stratégia támogatására 2012 közepére fejlesszék ki, vagy tegyék napra készvé a vállalati társadalmi felelősségvállalás támogatását célzó saját terveiket vagy a kiemelt intézkedések nemzeti jegyzékét, hivatkozva a vállalati társadalmi felelősségvállalás nemzetközileg elismert elveire és iránymutatásaira, vállalkozásokkal és más érdekelt felekkel együttműködve, az ebben a közleményben felmerült kérdések figyelembevételével.

4.8. A vállalati társadalmi felelősségvállalás európai és globális megközelítésének jobb összehangolása

Az Európai Uniónak támogatnia kell az európai érdekeket a nemzetközi vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos szakpolitika kialakítása területén, ugyanakkor saját vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos szakpolitikáiban biztosítania kell a nemzetközileg elismert elvek és iránymutatások integrációját.

4.8.1. Összpontosítás a vállalati társadalmi felelősségvállalás nemzetközileg elismert elveire és iránymutatásaira

A kiegyensúlyozottabb versenyfeltételek támogatása érdekében a Bizottság megerősíti a tagállamokkal, a partnerországokkal és az érintett nemzetközi fórumokkal való együttműködését, hogy elősegítse a nemzetközileg elismert elvek és iránymutatások

tiszteletben tartását, valamint a köztük lévő összhangot. Ez a megközelítés arra készteti az uniós vállalkozásokat, hogy jobban tiszteletben tartsák ezeket az elveket és iránymutatásokat.

Az OECD-iránymutatások a multinacionális vállalatok számára készült kormányzatok által kidolgozott ajánlások. A Bizottság üdvözli azt a tényt, hogy az OECD-hez nem tartozó országok is tartják magukat az iránymutatásokhoz. A kormányzati támogatáson túl az iránymutatásoknak határozott végrehajtási és panaszkezelési mechanizmusuk van, a részt vevő országok által létrehozott nemzeti kapcsolattartó pontok hálózata, amely segítheti a vállalkozásokat és az érdekelt feleket a gyakorlati kérdések megoldásában, többek között közvetítés és egyeztetés segítségével.

A Bizottság szándéka:

10. Ellenőrizni az ezernél több alkalmazottat foglalkoztató európai vállalkozások azon kötelezettségvállalását, hogy figyelembe veszik a vállalati társadalmi felelősségvállalás nemzetközileg elismert elveit és iránymutatásait, és hogy saját műveleteinél figyelembe veszi a társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó ISO 26000-os szabványt.

A Bizottság felkéri

- B valamennyi európai nagyvállalatot, hogy 2014-ig vállaljanak kötelezettséget arra, hogy a vállalati társadalmi felelősségvállaláshoz való hozzáállásuk kialakításakor a következő elvek és iránymutatások közül legalább egyet figyelembe vesznek: Az ENSZ Globális Megállapodása, a multinacionális vállalatokra vonatkozó OECD-iránymutatások, vagy a vállalatok társadalmi felelősségvállalásával kapcsolatos iránymutatásokat tartalmazó ISO 26000 szabvány.
- C valamennyi Európában székhellyel rendelkező multinacionális vállalkozást, hogy 2014-ig vállaljon kötelezettséget arra, hogy tiszteletben tartja a multinacionális vállalatokról és a szociális politikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú ILO-nyilatkozatot.

4.8.2. Az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvek²³ végrehajtása

Komoly kihívást jelent az üzleti és emberi jogokra vonatkozó uniós szakpolitikák koherenciájának javítása. Az irányadó ENSZ-alapelvek jobb végrehajtása hozzájárul majd a konkrét emberi jogi kérdésekre és az alapvető munkaügyi normákra, többek között a gyermekmunkára, a börtönmunkára, az emberkereskedelemre, a nemek közötti egyenlőségre, a megkülönböztetésmentességre, az egyesülés szabadságára és a kollektív tárgyalásokhoz való jogra vonatkozó uniós célkitűzésekhez. Egy folyamat, amelyben vállalkozások, partnerországokban lévő EU-küldöttségek, és helyi civil társadalmi szervezetek szereplői, különösen az emberi jogi szervezetek és jogvédők vesznek részt, segít majd azoknak a kihívásoknak a megértésében, amelyekkel olyan országokban kell a vállalatoknak szembenézniük, ahol az állam nem tesz eleget az emberi jogok védelmére vonatkozó kötelezettségeinek.

²³ Az irányadó ENSZ-alapelvek három pilléren nyugszanak: az állam emberi jogok tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettségén; az emberi jogok tiszteletben tartásával kapcsolatos vállalati felelősségvállaláson; és a hatékony jogorvoslathoz való hozzáférés szükségességén.

A Bizottság szándéka:

11. 2012-ben vállalkozásokkal és érdekelt felekkel együtt dolgozni annak érdekében, hogy korlátozott számú érdekelt ipari ágazat számára emberi jogi útmutatást dolgozzon ki, valamint az irányadó ENSZ-alapelvek alapján kis- és középvállalkozásoknak nyújtson útmutatást.
12. 2012 végéig jelentést tesz közzé az uniós prioritásokról az irányadó ENSZ-alapelvek végrehajtása során, és azt követően rendszeres időközönként jelentéseket tesz közzé²⁴.

A Bizottság:

- D Elvárja, hogy valamennyi európai vállalkozás tegyen eleget a vállalati társadalmi felelősségvállalás emberi jogok tiszteletére vonatkozó elvárásának, az irányadó ENSZ-alapelvekben meghatározottak szerint.
- E Felkéri az uniós tagállamokat, hogy 2012 végéig dolgozzanak ki nemzeti terveket az irányadó ENSZ-alapelvek végrehajtására.

4.8.3. *A vállalati társadalmi felelősségvállalás hangsúlyozása a világ más országaival és régióival való kapcsolatokban*

A vállalati társadalmi felelősségvállalás nemzetközileg elismert iránymutatásai és elvei olyan értékeket képviselnek, amelyeket az Európai Unióhoz csatlakozni kívánó országoknak vállalniuk kell, ezért a csatlakozási folyamat során a Bizottság továbbra is foglalkozik ezzel a kérdéssel.

A vállalati társadalmi felelősségvállalást a Bizottság a külpolitikáiban is támogatja. Világméretű kampányok és kiegészítő jogszabályok együttes alkalmazásával továbbra is arra törekszik majd, hogy a vállalati társadalmi felelősségvállalás nemzetközileg elismert irányvonalait és elveit szélesebb körben elterjessze, lehetővé téve ezáltal, hogy az uniós vállalkozások pozitív hatással legyenek a külföldi gazdaságokra és társadalmakra. A kereskedelem és fejlesztés területén a Bizottság megfelelő javaslatokat fog tenni. Továbbá, adott esetben javaslatot tesz arra, hogy a partnerországokkal és régiókkal már megalapozott párbeszédekben foglalkozzanak a vállalati társadalmi felelősségvállalás kérdésével.

Az uniós fejlesztési politika felismeri a vállalati társadalmi felelősségvállalás támogatásának szükségességét²⁵. A szociális és környezetvédelmi normák tiszteletének támogatásával az uniós vállalkozások a fejlődő országokban elősegíthetik a jobb kormányzást és az inkluzív növekedést. Az olyan üzleti modellek, amelyek a szegényeket fogyasztóknak, termelőknek és forgalmazóknak tekintik, segítik maximalizálni a fejlesztő hatást. Az uniós fejlesztési együttműködésben valamint a természeti és az emberi tevékenység okozta katasztrófákra adott uniós válaszokban egyre fontosabb szempont lesz a szinergiák keresése a magánszektorral. Ebben a tekintetben a munkavállalói önkéntesség terén fontos szerepet

²⁴ Az Európai Unió területén kívül működő uniós vállalkozásokra alkalmazandó emberi jogi és környezeti jogi keretről (2010), és az ellátási lánc felelősségteljes kezeléséről (2011) szóló, az Európai Bizottság által közzétett jelentéseket veszik figyelembe ebben a kontextusban.

²⁵ Európai konszenzus a fejlesztési politikáról, 2005.

játszhatnak a vállalkozások. A jövőbeni Európai Önkéntes Humanitárius Segítségnyújtási Hadtest jó eszközként szolgálhatja a magánszektorral létrejött szinergiák jobb kihasználását.

A Bizottság szándéka:

13. Lehetséges módokat kell meghatározni a felelősségteljes üzleti magatartás támogatására a harmadik országokra vonatkozó befogadóbb és fenntarthatóbb élénkítést és növekedést célzó jövőbeli szakpolitikai kezdeményezésekben.

5. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság a tagállamokkal, a vállalkozásokkal és más érdekelt felekkel együttműködve rendszeresen figyelemmel kíséri az eredményeket, és közösen előkészítik a 2014 közepén tartandó felülvizsgálati ülést. Az ülés előkészítésének keretében a Bizottság jelentést tesz közzé az ebben a közleményben megjelölt cselekvési program végrehajtásáról. Ez koordináltabb munkamódszereket követel majd a vállalkozások társadalmi felelősségével foglalkozó többoldalú európai fórum és a vállalati társadalmi felelősségvállalás tagállami képviselőinek magas szintű csoportja között. A Bizottság erről 2011 végére operatív javaslatot nyújt be.

E közlemény alapján az Európai Bizottság üdvözlölné a Tanácstól, az Európai Parlamenttől, a Gazdasági és Szociális Bizottságtól, a Régiók Bizottságától, vállalkozásoktól és más érdekelt felektől érkező kötelezettségvállalásokat, valamint az építő vita lehetőségét.

A Bizottság felszólítja az európai üzleti világ vezetőit, többek között a pénzügyi szektorból érkezőket, hogy 2012 közepe előtt nyílt és elszámoltatható módon vállaljanak kötelezettséget arra, hogy a hatóságokkal és más érdekelt felekkel szorosan együttműködve, és egyértelmű célokat tűzve ki 2015-re és 2020-ra, a jövőben sokkal nagyobb számú uniós vállalkozás támogatja majd a felelősségteljes üzleti magatartást.